

Tilsynsrapport for varslet tilsyn Hjemmevejledning og Bofællesskaber/Botilbud i Silkeborg, Voel og Them 1. og 2. december 2008

Oplysninger om tilbuddet

Tilbuddets navn: Hjemmevejledning og Bofællesskaber/Botilbud i Silkeborg, Voel og Them
Lovgrundlag: Lov om Social Service §§ 85, 107 og 108
Adresser: Søndergade 1B, 2. sal, 8600 Silkeborg Kejlstrupvej 151, Tulipanvej, Nylandsvej 74, Sandvejen 50 og Bredhøjvej 24D, 8600 Silkeborg Kløkbjerghøjen 9, 8653 Them Gormsvej 13, Voel, 8600 Silkeborg
Telefon: 2719 1320
Mailadresse: Vinnie.binderup@silkeborg.dk
Hjemmeside: www.silkeborgkommune.dk
Afdelinger / målgruppe / antal pladser: Tilbuddet består dels af et socialpædagogisk tilbud om hjemmevejledning og rådgivning i egen bolig og dels af en række botilbud til fysisk og psykisk handicappede i alderen fra 18 til 86 år. I alt er der tilknyttet 125 borgere til tilbuddene. Målgruppen er primært udviklingshæmmede og sent udviklede, derudover er der en lille gruppe af borgere med autisme / ADHD, ofte med psykiatrisk overbygning. Der er følgende enheder: <ul style="list-style-type: none">• Hjemmevejlederteamet• Botilbuddet på Kejlstrupvej og Tulipanvej• Bofællesskabet på Nylandsvej• Bofællesskabet på Sandvejen• Bofællesskabet på Bredhøjvej

- Bofællesskabet Klokbjerghøjen
- Bofællesskabet Gormsvej

Oplysninger vedrørende det aktuelle tilsyn

Varighed:

Tilsynet fandt sted over to dage. Den 1. december fra kl. 9.00 til kl. 14.00 og den 2. december fra kl. 9.00 til kl. 16.00.

Hvordan er tilsynet forberedt:

Tilsynet er varslet pr. mail 3.9 og 6.10 2008.

Før tilsynet blev fremsendt:

- Eksempler på handleplaner, interne handleplaner og evaluering af handleplaner
- Eksempler på statusoplæg
- Retningslinjer vedr. medicin
- Intern registrering af vold mod medarbejdere
- Eksempler på magtindberetninger
- Beskrivelser af 'kvalitet i arbejdet' og 'mål, delmål og metoder for hjemmevejlederteamet'
- Procedure for afholdelse af statusmøder
- Målsætninger for tilbuddene

Tilsynets form:

Den 1. december var der

- Besigtigelse af tilbuddene.

Den 2. december var der

- Dialog med udgangspunkt i tilsynsskemaet.
- Møde med brugere og forældre/pårørende.

Hvem deltog:

Under besigtigelsen deltog leder Vinnie Binderup, stedfortræder Vivi Kjærgard og tilsynsteamet.

Under dialogen deltog Leder Vinnie Binderup, stedfortræder Vivi Kjærgaard, pædagog på Kejlstrupvej Hanne Evertsen, TR fra hjemmevejlederteamet Birthe Yde Larsen, pædagog i Voel Berit Steeholtt, pædagog på Kejlstrupvej Birgit Anderson, daglig leder på Bredhøjvej Erik Christensen, pædagog på Klokbjerghøjen Torben Hedvall, pædagog på Bredhøjvej Inga Bojstrup, daglig leder på Sandvejen Dorthe Søndergård, SR på Sandvejen Susan Ørtoft, pædagog på Nylandsvej Lone Christensen, daglig leder på Nylandsvej Kirsten Knudsen og daglig leder i Voel Connie Møller Kristensen.

Fra tilsynet deltog lektor Kirsten Højbjerg fra VIA University College og socialkonsulent Annette Kristensen Silkeborg Kommunes Handicap- og Psykiatrideling.

På hvilken måde har det været muligt at opleve det sociale samspil i tilbuddet:

Der var beboere hjemme i botilbuddene/bofællesskaberne, der sammen med personale var i gang med forskellige daglige gøremål, ved at gøre klar til lægebesøg, byture og andet.

Har der været samtale med beboere / pårørende:

I flere af tilbuddene var der beboere, der viste deres lejligheder frem og fortalte lidt om deres hverdag.

Der var samtale med 2 brugere og med pårørende til en bruger.

Den pædagogiske, omsorgs- og plejemæssige praksis i tilbuddet**Det pædagogiske arbejde:**

Med afsæt i tilbuddets værdiorde – empati, nærvær, tryghed, overskuelighed, dialog, samarbejde, lydhørhed, respekt, medbestemmelse, mulighed for udvikling og fællesskab - arbejdes der på at give voksne fysisk og psykiske handicappede et socialpædagogisk tilbud, der sikrer, at den enkelte oplever størst mulig indflydelse på og ansvar for eget liv.

Med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer, ønsker og behov gives der støtte til at vedligeholde og udvikle personlige, praktiske og sociale færdigheder.

Den pædagogiske støtte gives via rådgivning og vejledning og i tæt relation med den enkelte bruger/beboer.

Ud fra empowerment tanken - hvor den enkelte borger er aktør i sit eget liv - og 'Det kan' nytte's' humanistiske menneskesyn arbejdes der på at give brugerne/beboerne mulighed for udvikling og udfoldelse og livskvalitet og en stor grad af med- og selvbestemmelse og indflydelse på eget liv.

Grundtanken er, at alle er født til udvikling og at udvikling bl.a. sker gennem udfordringer og relationer samt ved at støtte op om de beslutninger, den enkelte tager.

Pædagogiske / omsorgsmæssige prioriteringer:

I alle tilbuddene er der fokus på kommunikation, relationer og netværk. Brugerne/beboerne støttes i at forstå egen rolle i forpligtende samvær og i at opdyrke og bevare relationer. Man arbejder med at lave netværk blandt familie og venner, der kan støtte op og være med til at bryde den isolation nogle af brugerne/beboerne befinder sig i.

Der støttes i kunne vælge til og fra, i at være opmærksom på egne grænser og i at kunne vurdere hvornår noget er godt eller skidt for en selv.

Man anskueliggør konsekvenserne af de valg, den enkelte tager.

I nogle af tilbuddene er hovedvægten på det sociale, på at man har det rart, i de rammer man er i, at hverdagen er overskuelig og tryk. Andre har mere fokus på udvikling (samtidig med at man har det godt) og for atter andre arbejdes der med vedligehold og afvikling.

Pædagogikken veksler alt efter hvor den enkelte befinder sig livs- og udviklingsmæssigt; men målet er, at brugerne/beboerne er 'herre i eget hus', at de får mulighed for at leve en tilværelse på egne præmisser ud fra egne forudsætninger, en tilværelse de kan overskue og har indflydelse på.

Der er meget stor spredning udviklingsmæssigt på de enkelte grupper med deraf følgende stor spredning i hvor meget hjælp, der er behov for.

Systematik/handleplaner:

Udgangspunktet for de pædagogiske handleplaner er altid den enkeltes individuelle behov, og målet er at give dem udfordringer, de vokser med og at give dem den støtte, der er nødvendig for, at de har det godt og trives.

Til at afdække udviklingsniveauet og derved målrette indsatsen bruges Howard Gardners teorier om de mange intelligenser, Kuno Beller og PAS test.

Planerne evalueres løbende og hovedrevideres på de årlige handleplansmøder.

Botilbuddene arbejder med kontaktpersonordning. Kontaktpersonen har ansvaret for forældresamarbejdet samt ansvaret for alt omkring tøj, lejlighed, økonomi og fritidsaktiviteter.

For hver enkelt beboer/bruger er der udarbejdet skriftlige manualer.

På Kejlstrupvej har man som dokumentation af den pædagogiske praksis i et stykke tid arbejdet med mange små handleplaner – disse evalueres på personalemøder og er godt arbejdsredskab oveni de store handleplaner.

Hjælpen efter § 85

Oplevelsen er, at ydelsen svarer til behovet.

Hverdagen aktiviteter:

De fleste af beboerne benytter sig af et dagtilbud. Ellers er dagene besat af almindelige dagligdags gøremål og fritidsaktiviteter herunder deltagelse i kulturtilbud, festivaler og lignende.

Mange af de, der er tilknyttet hjemmevejledningen har ikke et dagtilbud.

Hjemmevejledningen står for en ugentlig spiseklub og arrangerer fællesrejser for deres brugere – men der mangler et egentligt samværstilbud for brugerne.

Brugerindflydelse:

Der er en meget stor grad af med- og selvbestemmelse i tilbuddet.

Ud fra det tilbuddet definerer som 'Ubetinget værdighed' og som bl.a. indebærer at brugerne/beboerne får lov til at bestemme selv, at de må sige ja og nej – er målet at give brugere/beboere de valgmuligheder, de kan overskue og som de reelt har indflydelse på - således at de lever det liv, de selv synes er værd at leve.

Dilemmaet opstår, når personalet synes, at det bliver 'for farligt' at lade dem gå vejen selv og at

respektere nej'erne. Man er meget bevidst om, at man i forholdet til brugerne/beboerne ikke er jævnbyrdige men man er ligeværdige – der er en grund til, at personalet er ansat.

Der er også en helt klar holdning til hvor grænsen mellem selvbestemmelse og omsorgssvigt går.

Sprogbrug og omgangsformer:

Man er bevidst om at tale pænt til brugerne/beboerne, man prøver at holde fokus på handlingerne og ikke på personerne, når der er konflikter. Det er i orden at være bestemt – men man skal ikke være sur.

Brugerne/beboerne er meget opmærksomme på personalets kropssprog – det er derfor vigtig med tydelighed – da det ellers overdøver, det der bliver sagt.

Brugerne/beboerne skal støttes i kommunikationsregler og huskes på, at man skal tale pænt til hinanden. Personalet er opmærksomme på mobning og på brugernes indbyrdes hierarki.

Man anvender TTT, light writer, tavler, piktogrammer, boardmarker og støtte til det verbale sprog.

Der er overvejende en god tone personalet imellem.

Forældre og pårørende:

Man vægter samarbejdet med forældre og pårørende højt. Man opfordrer og motiverer til kontakt, udsender nyhedsbreve og laver sociale arrangementer.

Magt og klager:

Der har været et tilfælde af magtanvendelse, derudover er der indberettet nogle tilfælde af definitionsmagt. Disse episoder er diskuteret igennem med Handicapsektionens leder og Silkeborg kommunes jurist på området og ses som et led i det pædagogiske arbejde.

Det lave antal magtanvendelser tilskrives, at man i arbejdet med brugerne/beboerne er meget opmærksomme på at aflede, afværge og at trække sig ud af eventuelle konflikter. Man er opmærksom på at møde brugerne/beboerne, hvor de er og afpasse kravene til dem – således at de ikke bringes i afmagtssituationer, der kan nødvendiggøre magtanvendelser eller udløse vold mod personalet.

Hvis det er påkrævet, går man imellem beboerne, når de har konflikter indbyrdes.

Der er procedure for registrering af vold mod personale og procedure for opfølgning

Der har ikke været klager.

Eksternt samarbejde:

Der samarbejdes med:

- O-klinikken
- VISO
- Synskonsulent
- Seksualvejleder
- Psykolog
- Hjælpemiddelcentret
- Demens koordinator
- Supervisor til personalet
- Arbejdsplader, dagtilbud specialskoler

Sundhed, sygdom, medicinering og hygiejne:

Med hensyn til medicin håndtering er det forskelligt fra tilbud til tilbud og mange af brugerne klarer det selv.

Man tilstræber at give de berørte borgere Livskvalitet – defineret som:

- at have en base hvor man er tryk
- at blive set, hørt og forstået
- at hverdagen er forudsigelig
- at økonomien er forudsigelig og stabil
- at tilstræbe et godt fysisk og psykisk helbred
- at man har gode og tætte relationer

Brugerøkonomi:

Man følger reglerne i regnskabsregulativet.

Tilbuddets organisatoriske, fysiske og personalemæssige forhold og rammer.

Struktur:

Den overordnede ledelse består af leder og stedfortræder. Lederen er samtidig leder af hjemmevejlederteamet og stedfortræder er leder af tilbuddet på Kejlstrupvej.

Lederen har det overordnede strategiske ansvar, det overordnede personaleansvar samt ansvar for det administrative og institutionsaftalerne. Stedfortræderen er ansvarlig for den overordnede pædagogiske linje.

Der er daglige ledere for bofællesskaberne, de er ansvarlige for ansættelser, MUS, økonomi og vikarbudget.

Der er overvejende ansat pædagoger i tilbuddene.

Arbejdsplanlægning:

De daglige ledere står for arbejdsplanlægningen.

Beboernes og personalets behov skal opveje hinanden.

Man prøver at være fleksible og koble de individuelle hensyn med hensynet til helheden.

Nogle steder arbejder man hver anden weekend, nogle steder hver tredje og nogle hver fjerde.

Fysiske rammer:

Der er stor forskel på de fysiske rammer – nogle er ok og andre er utidssvarende.

Fælles for tilbuddene er, at fællesarealerne fremtræder pæne og indbydende.

Sikkerhedsforhold:

Der er ikke alle steder udarbejdet beredskabsplaner. Nogle tilbud har brandslukningskurser, andre har tilslutning til brandstation.

Man er gang med gennemførelse af førstehjælpskurser.

Arbejds miljø:

Der har været gennemført APV indenfor det sidste år.

Der er generelt stor tilfredshed med arbejdsmiljøet – men for nogle fylder de utidssvarende fysiske rammer meget.

Hvis der er problemer tages det op løbende.

Der gives udtryk for, at ledelsen er til at komme i kontakt med.

Der har været en arbejdsskade og en langtidssygemelding

Rekruttering/fastholdelse af medarbejdere:

Der er ingen problemer med at fastholde personale, men det har været svært at rekruttere ved ledige stillinger.

Personaleudvikling – personaleuddannelse

Alle skal på kursus i Det ka' nytte foråret 2009.

Alle ledere skal på Silkeborg Kommunes lederkursus.

Der har været temadag for alle omkring 'udviklingshæmmede med psykiatrisk overbygning' og temadag med Keld Fredens omkring neuropædagogik.

Der er arbejdet med implementering af Silkeborg kommunes værdier, hvad betyder de for den enkelte i organisationen og hvordan bruges de i hverdagen.

Udvikling af tilbuddet

Udviklingstiltag:

Man er i gang med en sammenkøring af de enkelte tilbuds politikker til en samlet politik for hele tilbuddet.

Der skal udvikles i forhold til den nye gruppe af brugere/beboere med vanskeligheder indenfor psykiatriområdet og de gennemgribende udviklingsforstyrrelser.

Bostedssystemet skal indføres.

Der skal arbejdes med at:

- få organisationen til at føle sig som en.
- forbedre muligheden for at rekruttere kvalificerede medarbejdere.
- opgradere personalet i forhold til de opgaver, der kommer og få mere viden om ældre, demens, og udviklingshæmmede med psykiatrisk overbygning.

Derudover fremkom der en del ønsker / visioner til fremtiden:

- Flere fælles møder – hele personalet sammen.
- Flere neuropædagogiske udredninger.
- Et samværstilbud for borgere i egen bolig
- Nybyggeri målrettet ældre
- Fleksible boliger – så man kan tilgodese par

Samtale med brugere og pårørende

De brugere, der havde ønsket at tale med tilsynet gav udtryk for at de var meget tilfredse og glade for det tilbud de får. Begge modtager hjælp fra hjemmevejlederteamet.

De gav udtryk for, at de får den hjælp, de har brug for - og til det de har brug for - og at de er glade for muligheden for at kunne søge hjælp i 'kontortiden'. De accepterer, at hjemmevejlederne ikke altid 'snakker dem efter munden' - at de samtidig med hjælpen også får et modspil.

Det forældrepar, der havde ønsket at møde tilsynet, gav udtryk for, at de synes, at der bliver givet et kvalificeret tilbud, med udgangspunkt i brugerens behov for hjælp og ønsker til hjælpen. At der er stor respekt for, at det er brugerens eget liv og egen bolig. Deres erfaringer med hjemmevejleder teamet er ikke så lang – men som de selv udtrykte det – så har det været en god start, og de er meget fortrøstningsfulde med hensyn til det fremtidige samarbejde.

Resume og sammenfattende konklusion

Hjemmevejledning og Bofællesskaber/Botilbud i Silkeborg, Voel og Them er en del af Silkeborg Kommunes tilbud til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og består af et hjemmevejlederteam, et botilbud og fem bofællesskaber.

(For yderligere beskrivelse henvises til Silkeborg kommunes hjemmeside)

Tilbuddets overordnede mål er at give et socialpædagogisk tilbud, der sikrer at den enkelte oplever størst mulig indflydelse på og ansvar for eget liv og at give livskvalitet – defineret som et liv, der er værd at leve.

På baggrund af besigtigelse af de fysiske rammer, tilsynsmødet og mødet med beboere/pårørende er det tilsynets vurdering, at tilbuddet er et godt og udviklende tilbud, der i høj grad tilstræber at give beboerne et godt liv ud fra og på egne præmisser, og at det helt klart lever op til målsætningen.

Tilsynet har noteret sig:

- ➔ At det var to gode dage med et meget kvalificeret input og en god stemning
- ➔ At der er en dygtig og engageret medarbejdergruppe
- ➔ At der er vilje til at organisationen bliver en enhed
- ➔ At der for et tilbuddenes vedkommende mangler en nattevagt
- ➔ At der er en åbenbar glæde og stolthed over arbejdet med brugergruppen
- ➔ At det skal afklares om det kræves, at personalet har medicinkursus

Det skal bemærkes, at det er første gang at der har været tilsyn med hjemmevejledningen og bofællesskaberne i Silkeborg Kommune. Formen har ikke ydet retfærdig til de enkelte tilbud, idet det har været svært at give plads til individualiteten og til hjemmevejlederteamet. Ved næste tilsynsrunde skal det overvejes om der skal fokuseres på enkelte aspekter af tilbuddet eller om tilsynet skal deles.

Under tilsynsbesøget har de tilsynsførende ikke oplevet eller er præsenteret for forhold, der giver anledning til påbud, henstillinger eller anbefalinger.